

Fritidsvejlederne

Formål

Fritidsvejledning er en forebyggende indsats, hvor børn og unge kan ledes mod sunde fællesskaber i fritiden ved hjælp af støtte og vejledning fra en fritidsvejleder. Forskning viser med tydelighed, at et aktivt fritidsliv har indflydelse på børns trivsel. Blandt andet kan oplevelserne i fritidslivet være medvirkende til en succesfuld gennemførelse af en uddannelse senere i livet. Forskning viser at blot to års deltagelse i en fritidsaktivitet i barndommen kan øge chancen for gennemførelse af en uddannelse med 69 % for den unge (Rashid, 2017). Ydermere anerkendes det, at den rette fritidsaktivitets betydning i forhold til oplevelser, nye venskaber og succes i en anden arena end daginstitution/skole er væsentligt i forhold til at bryde negativ social arv (Red barnet – Plads til alle, 2017).

Målgruppen

Målgruppen er bred og omfatter alle børn og unge i alderen 0 – 18 år som ikke er fritidsaktive samt deres forældre. Henvendelsen til fritidsvejlederne kan være af forskellig karakter som f.eks. manglende motivation, ensomhed, overvægt, psykiske og fysiske udfordringer hos barnet mm. Målet i sig selv er, at børnene og deres familier skal opleve kvalificeret vejledning og støtte i samarbejdet med fritidsvejlederne. Strukturen skal sikre, at der findes et relevant tilbud der understøtter de mange forskellige behov som familierne i målgruppen har – således at flest mulige børn og unge kan få oplevelser af succes i fritidslivet. Behovene for hjælp kan være meget forskellige, men fælles er, at både henvise og forældrene i højere grad spiller en aktiv rolle på vejen mod fritidslivet for barnet/den unge. Derfor struktureres fritidsvejledning ud fra tre konkrete tilbud; Individuelle forløb, Åbent hus og Gruppeforløb.

Praksis

Individuelle forløb

Som et led i at sikre fastholdelsen af barnet i en fritidsaktivitet, viser erfaringer fra vores arbejde, at relationen til fritidsvejlederen er af afgørende betydning hos flere af børnene og deres forældre. Individuelle forløb har fokus på relationsarbejdet, og familierne udfylder, i samarbejde med fritidsvejlederne, en plan for barnets fritidsliv, der blandt andet handler om opstart, rammesætning af udfordringer, dialog med relevante ressourcepersoner hos barnet, kontingentsupport/udstyr, følges med børn og forældre til aktiviteten samt løbende opfølgning.

Åbent hus

Alle skal have mulighed for at kunne komme i kontakt med en fritidsvejleder. Alle der ikke tilbydes individuelle forløb, kan få vejledning af fritidsvejlederne hver torsdag på Rådhuset i Viborg mellem kl. 15 og 17. Til åbent hus kan man få personlig vejledning, støtte i forhold til at finde en aktivitet, afdækning af økonomiske muligheder, foreningskontakt samt råd og vejledning. Vi ser forældrene som ressourcer og anerkender familiernes eget initiativ til at opsøge vejledning. Ydermere giver åbent hus strukturen vores samarbejdspartnere mulighed for at tage familierne direkte til fritidsvejledning og planlægge deres arbejds gange i forhold til dette.

Gruppeforløb

De børn og unge, der ikke umiddelbart får den ønskede støtte og vejledning ud fra ovenstående to muligheder, understøttes via særligt tilrettelagte gruppeforløb. Her samarbejder fritidsvejlederne med foreninger, organisationer, skoler og daginstitutioner omkring forløb, der spænder bredt, og som kan have fokus på f.eks. foreningsparathed samt kulturelle forhold til aktivitetsmuligheder til helt særlige grupper af

børn. Der er under gruppeforløb opmærksomhed på det pædagogiske personale samt kvalificering af, hvad et fokus på barnets aktive fritidsliv kan have af betydning for den almene trivsel.

Resultater

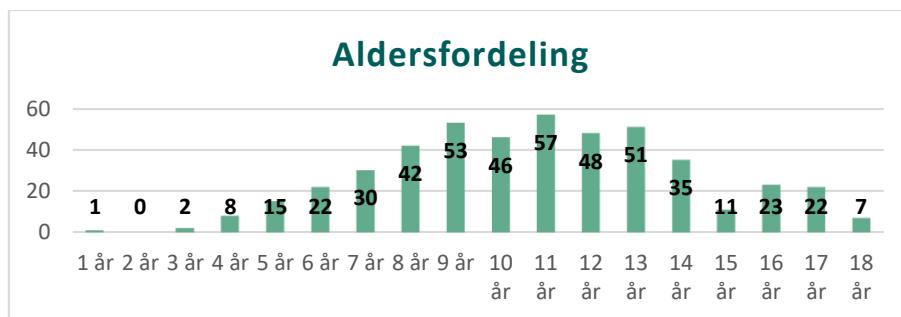
I 2019¹ har fritidsvejlederne været i kontakt med knap 500 børn og unge. Et overblik over fordelingen af børn ses i nedenstående tabel.

Tal pr. november 2019	
Børn i alt registeret i vores system	477 børn
Henvist børn fra fagperson	134 børn
Henvisning fra forældre (sendt en blanket)	18 børn
Børn vejledt via til Åbent hus**	439 børn

**) Samme barn/familie kan have modtaget vejledning flere gange.

Vi har som fritidsvejledere godt fat i begge køn, med en lille overvægt af drenge. Fordelingen er således at vi har været i kontakt med 255 drenge og 222 piger i løbet af 2019.

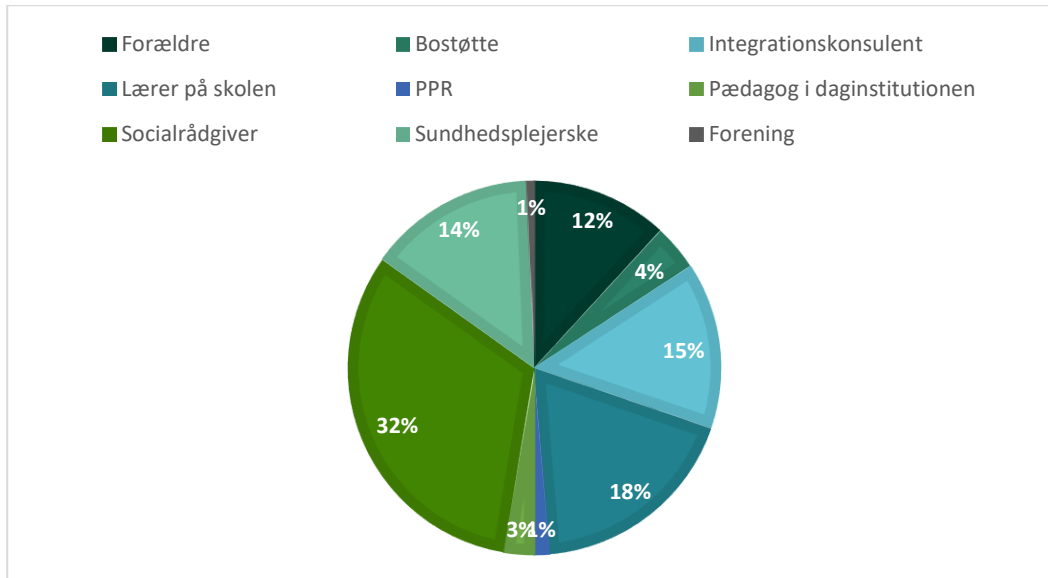
I forhold til alder ses det i nedenstående tabel, at hovedparten (75%) af de børn vi fritidsvejleder er de 7-14 årige. Aldersfordelingen er ikke overraskende. Fordelingen stemmer godt overens med nationale tal på, hvornår børn og unge er mest fritidsaktive. Det er også i denne aldersgruppe der er flest tilbud, og mulighed for at starte som nybegynder. Børnene kommer fra mange forskellige geografiske steder og skolerne er bredt repræsenteret. De tre skoler hvor vi støtter flest børn er Søndre Skole, Houlkær Skole og Vestervang Skole.

¹ til og med november måned

Henviser

I nedenstående tabel ses det at vi har mange forskellige samarbejdspartnere. Vi modtager flest henvisninger fra socialrådgiverne og skolerne og derefter integrationskonsulenterne og sundhedsplejerskerne.

Fastholdelse

Vi har ikke mulighed for at trække data ud i forhold til at kunne dokumentere fastholdelse². Mange af børnene fra vores målgruppe har lange udsigter i forhold til at blive selvkørende i en fritidsaktivitet (tilmelding, betaling osv.). Vi arbejder med mange eksisterende børn (fritidsvejledt fra tidligere år) hvilket kan være en indikation på at barnet har været aktiv i lang tid. Ydermere har vi i 2019 i alt oprettet 377 egenbetalingsordninger, hvoraf 41% af dem løber over 6 måneder. Hvilket også indikerer at mange af børnene fastholdes i fritidsaktiviteten.

Projekter og samarbejdspartner

I løbet af året har vi udover vejledningen haft fokus på forskellige projekter, der med forskellige fokus og målgrupper netop skal bidrage til, at endnu flere børn i kommunen får mulighed for at blive en del af et sundt fællesskab. I nedenstående ses et udpluk og en kort beskrivelse af nogle projekterne;

- **Daginstitutioner i Game Street Mekka.** Fokus har været at åbne stedet op for 0-6 års området. 28 institutioner har været på besøg siden (11 initieret af os). Som opfølgning på det, afholder vi 4 gange i løbet af vinteren familieaktiviteter i GAME – så forældrene også bliver introduceret til stedet og dets mange muligheder (850 mennesker besøgte GAME de første tre gange, den sidste blev aflyst grundet COVID-19).
- **Event på Bakken.** I juni måned blev der afholdt et stort event på bakken, der skulle vise alle beboere på Ellekonebakken alle de mange muligheder der findes i området. Der var 400-500 besøgende. Det var et samarbejde med Boligselskabernes Fællessekretariat og mange andre aktører. Masser af frivillige kræfter kom i spil på dagen og efterfølgende blev de frivillige inviteret til belønningsdag på Rådhuset.

² Det ville kræve individuel opfølgning på alle 477 børn

- **Rødkærsbro.** Som opfølgning efter projektansættelse (flygtningebørns deltagelse i foreningsaktiviteter), har der været stort behov for forsat støtte i området. Fritidsvejlederne har i samarbejde med den forbyggende integrationsmedarbejder været fast i Kvarterhuset og har bygget bro mellem borgerne og foreningerne. Det har resulteret i tilmeldingen af 36 børn i foreningen. Udover at mange børn i målgruppen i Rødkærsbro er blevet aktive er, 4 frivillige forældre – *Kulturformidler*³, blevet uddannet til at kunne understøtte foreningerne og familierne i Rødkærsbro.
- **Dykkerne.** I samarbejde med Viborg Svømmeklub har 26 børn haft muligheden for at komme på et indslusningshold hvor både børn og forældre er blevet introduceret til svømning i weekenden. Det har resulterede i, at 15 børn nu er blevet medlemmer af en svømmeforening. Dykkerholdet fortsætter i svømmeklubben.
- **Pulsskolen.** 165 børn var i uge 32 på bevægelsesuge i Viborg. 50 af børnene var med, sammen med fritidsvejlederne. Vi har efterfølgende afholdt foreningsbesøg i tre lokale foreninger og en familiedag i GAME for deltagerne. I 2020 afholdes Pulsskolen igen hvor blandt andet Børnenes Ven har givet midler til 40 børns deltagelse.
- **Fit Kids.** I samarbejde med sundhedsplejerskerne og forebyggelseskonsulenterne er 13 børn i Møldrup udvalgt til et særligt hold (overvægt-problematik). Gruppen er blevet introduceret til forskellige fritidsaktiviteter i lokalsamfundet og har alle fået et fitnesskontingent. Der er også inviteret ind til familieaktiviteter. 6 ud af 13 børn er blevet guidet mod nye aktiviteter efter besøgene, og alle er nu aktive i et tilbud i fritiden. Alle 13 børn har efter forløbet en øget trivsel i skole, hjem og fritid, og de har alle en øget muskelstyrke og har tabt sig i vægt.
- **Børn med funktionsnedsættelse.** I løbet af året er forskellige nye fritidsaktiviteter blevet til. I samarbejde med Parasport og børnefysioterapeuterne i PPL, har Viborg Svømmeklub opstartet *Søstjernerne*. Et varmtvandstilbud i foreningen, hvor der jævnligt er en børnefysioterapeut med i vandet. Det har resulteret i at 12 børn (og deres ledsager i vandet) er startet til svømning. Til den kommende sæson udvider klubben og 18 børn får muligheden. Som efterfølger af *Viborg Gymnastiks forenings succes*⁴ med et særligt familiehold for børn med funktionsnedsættelse, er det samme nu muligt i Bjerringbro. I samarbejde med *Bjerringbro Gymnastik forening*, er der lavet et lignende hold.
- **Foreningssamarbejde.** Vi arbejder løbende på et mere formaliserede samarbejde med foreningerne. Blandt andet i Viborg Håndbold Klub (VHF), Viborg Fodsports Forening (VFF) og Søndermarkernes Idræts klub (SIK) har vi brugt ekstra ressourcer på at forankre nye og mere effektive arbejdsgange. Det betyder konkret, at der er blevet afholdt fælles forældremøder ift. fastholdelse og eksterne muligheder for kontingentstøtte.

Økonomi

Fritidsvejlederne har 150.000 kr. der kan bruges til Fritidspas (kontingent og udstyrsstøtte).

Vi har et særligt fokus på at få gjort familien så selvkørende som muligt. Vi har de seneste 2 år arbejdet meget på egenbetalingsordninger⁵. Vi oplever et større ejerskab ved familierne og derfor bedre mulighed

³ Kulturformidlerne er i samarbejde Dansk Flygtninge Hjælp – og alle har været på uddannelsesdag

⁴ Tilbuddet er blevet forankret i VGF og udbydes nu som fast aktivitet.

⁵ Der er oprettet 377 egenbetalingsordninger i 2019

for at få dem til at lykkes med fastholdelsen i fritidsaktiviteten. Egenbetalinger fra familier har i 2019 været på 105.000 kr.⁶

Fonde og eksterne midler 2019	
Børnenes Ven	68.000 kr.
Dansk flygtninge Hjælp	53.000 kr.
Erik Glipping logen	5.000 kr.
Egenbetalinger fra de i igangsatte familier	105.000 kr.

Det siger vores samarbejdspartnere:

“Tak for det flotte tilbud til børnene i Karup området om PULS skole med mulighed for afhentning på skolens p-plads. Vi ved ikke, om I har fået feedback fra børn og forældre, men vi har fået en række meget positive henvendelser fra glade og trætte børn og meget positive forældre. En af forældrene lavede i sommerferien et indslag på byens facebook 7470Karup, hvor hun i rosede vendinger fortalte om det flotte tilbud til hendes børn. Tak for at I tænke på børnene i vores skoledistrikt.”

Dorthe Nørgaard Stilling, Skoleleder

“Efter en af mine “børn” har været henvist til Rideterapi, har fritidsvejlederne fået etableret at drengen kunne gå til ridningen efterfølgende. Det har medvirket til at drengen har haft mulighed for at fastholde de redskaber han har modtaget og han har opnået en større selvværd. Konflikterne i hjemmet er minimeret. Fritidsvejlederne har sikret at en af mine “piger” fik øjnene op for hvilke fritidsaktiviteter der var i hendes nærmiljø. Pigen havde et meget lavt selvværd og beskrev sig selv som en ensom pige. Hendes forældre havde ikke ressourcerne til at sikre, at deres pige blev inkluderet i fritidslivet. Dette har fritidsvejlederne formået, sagen er efterfølgende blevet lukket da fritidsvejlederne har sikret det sidste handleplanspunkt i handleplanen er opnået – Målet er at “pigen” skal vejledes og opmuntres til at skabe og fastholde venskaber og få en tilknytning til en fritidsaktivitet. Fritidsvejlederne har på forskellige måder hjulpet og vejledet familier og børn, så de har opnået en større viden om de forskellige muligheder der er inden for fritidslivet. Alle de familier undertegnede har henvist, har kun haft positive udmeldinger omkring fritidsvejlederne og deres tilbud.”

Maya Nørskov, Socialrådgiver

“På Nordre Skole, afd. Rindsholmvej har vi gennem en årrække haft samarbejde med fritidsvejlederne. Et samarbejde som vi har nydt godt af ift. at der er flere børn som er hjulpet ud til fritidsaktiviteter.

Nedenstående er nedslag som kendetegner fritidsvejledernes tilgang til opgaven.

- Ser det hele menneske
- Taler ind i interesseområde for den enkelte
- Vejleder i valg – gode til at synliggøre muligheder frem for begrænsninger
- Støtter ved at tage med de første gange
- Følger løbende op ved direkte kontakt til hjem og/eller os som skole
- Gode til at inddrage og samarbejde med skolens personale og ledelse således der skabes sammenhæng

Om der er ovenstående punkter som er vigtigere end andre mener jeg nu ikke, men samlet set har vores børne- og forældregruppe bare brug for omsorg, nærvær og støtte for at en fritidsaktivitet bliver et vedvarende tilvalg. Dette syntes jeg fritidsvejlederne har stor opmærksomhed på og jeg oplever, at tilgangen til den ene opgave fra den anden bliver udført på fornem vis, med øje for den enkelte.”

Allan Kirkegaard, Stedfortræder, Afd. Rindsholmvej

⁶ I 2018 var egenbetalingerne på 56.000 og i 2017 mindre end 10.000 kr.

“Jeg synes lige at I skal vide, at vi i Viborg FF sætter stor pris på vort samarbejde for at beholde de unge mennesker i idrættens verden. Vort samarbejde har stået på i flere år, og altid er der stor hjælpsomhed fra Jeres side. Sidste år havde vi i klubben 13 medlemmer som I hjalp enten gennem Flygtningehjælpen eller ved godt samarbejde med deres familier. Jeg har igen i år rettet henvendelse til Jer vedr. 16 medlemmer. Her har jeg også mødt stor venlighed og hjælp til, at vi kan holde disse unge mennesker i klubben. Dette samarbejde er med til at unge mennesker fra andre kulturer hurtigere integreres i vort samfund og at de kan nyde sportens glæder sammen med deres skolekammerater og øvrige venner. Håber vi kan fortsætte samarbejdet til glæde for alle parter.”

Tom Christensen, Viborg FF